

VRAAG MAAR RAAK

Doel

- Bewustwording bij de tieners en jongeren dat het belangrijk is om de vragen die je hebt te stellen.
- Weten welke vragen er leven in de jeugdgroep.

Doelgroep

12-18 jaar

Tijd

Ca. 30 minuten

Materiaal

- Vellen papier met daarop een bepaald thema geschreven
- Stiften/pennen
- Eventueel een aantal voorbeeldvragen om ze op weg te helpen

Introductie

Als Jezus onderwijs gaf, dan valt op dat Hij regelmatig vragen stelt aan Zijn leerlingen. En zij stellen vaak vragen aan Hem. De kunst van het vragen stellen is in onze westerse cultuur niet zo gebruikelijk, maar belangrijk in het vormen en toerusten van kinderen en jongeren. Waarom?

Door vragen te stellen, kom je meer te weten. Als je tieners jou vragen durven te stellen, kun je beter inschatten wat er bij ze leeft. Door zelf ook vragen te stellen, kun je ontdekken waar de vraag vandaan komt. Wat houdt de ander bezig? Waar heeft hij belangstelling voor? Welke eigenschappen laat hij zien?

Vragen zetten tot denken. Je krijgt de gelegenheid om hen te sturen en hun denkproces in goede banen te leiden – je kunt ze iets mee geven en tot denken zetten, hen helpen om hun mening verder te vormen. De vragen die je tieners stellen, helpen jou zelf om je mening te vormen, dingen op een rijtje te zetten en te onderzoeken. Samen met de tieners kun je onderscheiden wat de feiten zijn en wat meningen zijn. Het is belangrijk dat tieners leren om hun vragen te stellen aan de mensen die betrouwbaar zijn en die hen een stukje verder kunnen brengen. Wat is een betrouwbare bron en wat niet? Hoe toets je dat? Wat staat er in de Bijbel, wat zegt God erover? Welke plek geef je dat? Waarom?

Je hoeft echt niet alle antwoorden paraat te hebben op de vragen die ze stellen. Belangrijker dan de antwoorden te weten, is dat de vragen die er leven op tafel komen en gesteld mogen worden. Je kunt samen op onderzoek uitgaan; met elkaar weet je meer en kom je verder. Zorg ervoor dat er ruimte is om alle vragen te mogen stellen in een open en veilige sfeer. Waak ervoor om een oordelende of vooringenomen houding te hebben, maar zie het als een gelegenheid om ze te helpen in hun zoektocht.

Niet alle vragen zijn echter opbouwend. Paulus waarschuwt een aantal keer voor dwaze vragen en twistvragen: '..., dan is hij verwaand, weet niets, maar heeft een ziekelijke neiging tot twistvragen en woordenstrijd. Daaruit komen voort: afgunst, ruzie, lasteringen en kwaadaardige verdachtmakingen, voortdurend geruzie van mensen ...' (1 Tim. 6:4). In zijn brief aan Titus schrijft hij: 'Maar ontwijk dwaze vragen, geslachtsregisters en ruzies en strijdvragen over de wet, want die zijn nutteloos en zinloos' (Titus 3:9).

Voorbereiding

In deze werkvorm daag je je tieners uit om over verschillende onderwerpen vragen te noteren. Bedenk vooraf wat je met de vragen wilt gaan doen die je verzamelt. Kom je hierop terug in de loop van het seizoen? Laat je je tieners stemmen tot er een top 3 of top 10 uitkomt van de vragen die het meest leven en ga je daarmee aan de slag? Wat doe je als tieners toch graag een antwoord willen op de vragen die ze hebben gesteld? Een aantal opties:

- Behandel een aantal thema's tijdens het seizoen waarin je de vragen meeneemt (en beantwoordt) die vandaag zijn gesteld.
- Behandel elke week één vraag tijdens je jeugdavond of via sociale media.
- Houd één of een aantal keer per jaar een open vragen avond, waarbij je geen onderwerp voorbereid, maar je tieners de ruimte geeft om vragen te stellen en daar die avond mee aan de slag te gaan (eventueel kun je een thema neerzetten als kader). Dit kan zowel fysiek als online.
- Nodig een gastspreker uit die veel kennis en ervaring heeft met een bepaald onderwerp. Geef hem/haar vooraf de vragen die je tieners hebben gesteld of geef ze gelegenheid om de vragen zelf aan de gastspreker te stellen tijdens een avond (of via een online interview).

Beschrijving

Introduceer het thema op een aansprekende manier. Je kunt een aantal ontroerende, grappige en confronterende vragen stellen die je tegen bent gekomen (bijvoorbeeld bij Willem Wever of in boekjes over vragen die kinderen stellen). Je kunt ook iets delen over vragen die jij op dat moment hebt of die je had toen je tiener was. Vertel er dan bij hoe jij met deze vragen omgaat of om bent gegaan. Leg uit hoe belangrijk het is om vragen te stellen. Ook al voelt het soms misschien een beetje raar, of weet je niet zo goed wat je met een vraag aan moet of wie het antwoord op je vraag kan geven: stel ze gewoon. Samen weten we meer en komen we verder.

Daag ze uit om alle vragen die ze hebben, bij jullie te stellen. Leg uit dat jullie daar vandaag een begin mee gaan maken. Vertel dat er straks een aantal grote vellen rondgaan met op elk vel een bepaald thema. Bijvoorbeeld:

- **Hot items**
Vragen en onderwerpen die gevoelig liggen
- **Geloof**
Vragen die te maken hebben met de God, geloven, de Bijbel, de kerk, etc.
- **Ellende**
Vragen die te maken hebben met lijden, moeilijkheden en verdriet

- **Relaties en seksualiteit**
Vragen over verliefdheid, relatievorming, partnerkeuze, intimiteit, grenzen, huwelijk, samenwonen, etc.
- **Van alles wat**

Deel de groep in kleine groepen, evenveel als je vellen papier hebt. Geef elk groepje een vel papier. Geef hen twee minuten om zoveel mogelijk vragen te bedenken bij het thema en deze op het vel te schrijven. Laat hen dan de vellen papier onderling wisselen, net zo lang tot elk groepje elk vel heeft gehad.

Lees dan plenair per thema alle vragen voor die opgeschreven zijn. Ga ze nog niet inhoudelijk behandelen, maar noem alleen alle vragen. Benadruk dat je blij bent dat ze zoveel vragen hebben gesteld.

Terugkoppeling

Geef een korte terugkoppeling op hoe ze met de vragen aan de slag zijn gegaan. Was het makkelijk om veel vragen te bedenken? Wat maakte het makkelijk? Was het moeilijk om (bij een bepaald thema) vragen te bedenken? Hoe komt dat? Durfde je alle vragen op te schrijven die je kon bedenken? Waarom wel/niet? Wil je op alle vragen een antwoord? Waarom wel/niet?

Vertel wat je gaat doen met de vragen die zijn opgeschreven.

Geef ze dan nog een stukje extra informatie over het stellen van vragen. Er zijn simpele vragen, die in het algemeen niet moeilijk zijn om te stellen of te beantwoorden. 'Wat eten we vandaag?' bijvoorbeeld. Er zijn ook vragen die wat ingewikkelder liggen, zoals: 'Hoe gaat het?' De vraag is makkelijk te stellen, maar wat voor antwoord geef je? Hoe open en eerlijk ben je? En hoe uitgebreid? Tegen wie zeg je wat?

Sommige vragen zijn we niet zo gewend om te stellen. Misschien had je dat wel bij een paar thema's die op de vellen papier stonden. Toch is het belangrijk om ook die vragen te stellen en op zoek te gaan naar het antwoord. Vragen stellen helpt je om een duidelijker beeld van iets te krijgen. Het is natuurlijk wel bepalend aan wie je de vraag stelt. Is het iemand die kennis van zaken heeft, of iemand die zomaar wat roept? En is iemand betrouwbaar, of heeft hij zo zijn eigen belang bij wat hij jou wijs maakt?

Vertel dat het in de Bijbel heel gebruikelijk is om elkaar én God vragen te stellen. Veel mensen uit de Bijbel leggen hun vragen bij God neer, in alle openheid, kwetsbaarheid en met allerlei emoties. Jakobus zegt: 'En als iemand van u in wijsheid tekortschiet, laat hij die dan vragen aan God, Die aan ieder overvloedig geeft en geen verwijten maakt, en ze zal hem gegeven worden' (Jak. 1:5). En Salomo zegt: 'Zoals men ijzer scherpt, zo scherpt de ene mens de ander' (Spr. 27:17).